

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp informerende brief deelmobiliteit	Zaaknummer 3526764	Uw kenmerk	Datum 20 december 2022
---	------------------------------	-------------------	----------------------------------

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Deelmobiliteit speelt een belangrijke rol in de toekomstige mobiliteit en sluit aan op het thema multimodale bereikbare stad uit de Koersnota Mobiliteit. Deze ontwikkeling biedt nieuwe mogelijkheden, met het oog op duurzamere keuzemogelijkheden en een lagere autoafhankelijkheid. Zo zijn deelfietsen en deelscooters al op veel plekken in Hengelo te vinden. Daarentegen zorgt het huidige systeem ook voor overlast en verrommeling van de openbare ruimte. Met deze brief informeren wij u over deelmobiliteit en het invoeren van een vergunningstelsel voor deeltweewielers.

Waarom deelmobiliteit in Hengelo?

Deelmobiliteit is een aanvulling op het persoonlijk bezitten van voertuigen en het openbaar vervoer. Het vergroot de keuzemogelijkheden van reizigers en door voertuigen te delen zijn er in totaal minder voertuigen nodig. Hiermee ontstaat meer ruimte op straat en verbetert de leefomgeving. In het algemeen geldt dat alleen betaald wordt voor gebruik en dat gebruikers geen eigenaar zijn van het voertuig. Met name de jongere generaties gaan hier op dit moment in mee, waardoor zij wennen aan het delen van voertuigen. De verwachting is dat hierdoor het autobezit in de toekomst vermindert. Dit draagt bij aan de CO2-reductie in de stad en laat de parkeerdruk dalen.

Huidig aanbod van deeltweewielers

Op dit moment zijn al verschillende vormen van deeltweewielers aanwezig in de stad. In onderstaande tabel wordt het huidige aanbod van deeltweewielers weergegeven. Het aanbod kan worden opgedeeld in deelfietsen en deelscooters. Deelscooters kunnen worden opgedeeld in de 25 km/h variant en de 45 km/h variant. Vanaf 1 januari 2023 geldt een helmplicht voor beide varianten.

Daarnaast bestaat het aanbod uit verschillende systemen; 'back to one' en 'free floating'. Bij het 'back to one' systeem dienen deeltweewielers te worden teruggebracht naar dezelfde locatie waar deze zijn opgehaald. Bij het 'free floating' systeem kunnen deeltweewielers overal in het servicegebied van de aanbieder worden gestald.

Tabel 1. Overzicht aanbieders deeltweewielers.

Type	Aanbieder	Aantal (November 2022)	Systeem
Deelfiets	OV-fiets	38 fietsen	Back to one
	Bolt	65 elektrische fietsen	Free Floating
Deelscooter	Check	50 elektrische scooters	Free Floating
	Felyx	5 elektrische scooters	Free Floating

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Onlangs is GoSharing gestopt als aanbieder in veel steden in Nederland, waaronder ook Hengelo. GoSharing heeft diverse redenen aangegeven over het vertrek, waaronder een te laag gebruik, het investeringsklimaat en de onderhoudskosten.

Op dit moment zijn elektrische steps nog verboden op de openbare weg in Nederland. De verwachting is dat na de zomer van 2023 de wetgeving naar de Tweede Kamer wordt gestuurd¹. Vanaf 2024 worden elektrische steps naar verwachting toegestaan. Vanaf dan verwachten we dat bedrijven ook deelsteps willen aanbieden op straat.

Huidig gebruik van deeltweewielers

Onderzoeksbureau Keypoint Consultancy voert een analyse uit naar het gebruik van deeltweewielers.

Hengelo en Enschede hebben gezamenlijk opdracht gegeven voor dit onderzoek om tot een compleet beeld van het gebruik van deeltweewielers te komen voor beide gemeenten. Hierbij wordt een analyse gemaakt waarin de drukbezochte plaatsen worden geïdentificeerd, ritmotieven worden uitgezocht en statistieken worden verzameld. Ook wordt gebruik gemaakt van het Dashboard Deelmobiliteit van het CROW waarin real-time inzicht wordt verkregen van het gebruik van deeltweewielers in de stad. Het afgelopen jaar werden gemiddeld 2000 ritten per week gemaakt in Hengelo (exclusief OV-fiets).

Proefvakken tegen verrommeling van de openbare ruimte

Op korte termijn gaan we enkele proefvakken realiseren rondom het centrum. Deze proefvakken zijn kleine fysieke plekken in de openbare ruimte waar deeltweewielers kunnen worden opgehaald en gebracht. Rondom de proefvakken wordt een virtuele niet-parkeren zone ingesteld in de apps van de aanbieders zodat het stallen van deeltweewielers uitsluitend mogelijk is in de vakken.

Door fysieke haal- en brengplekken aan te bieden willen we verrommeling van de openbare ruimte en overlast van foutgeparkeerde deelvoertuigen tegengaan. Ook willen we met deze proefvakken ervaringen opdoen voor toekomstige buurthubs in de stad. Hierbij kijken we naar het gebruik van zulke plekken en de effecten op de openbare ruimte.

Voor de locaties van deze proefvakken maken we gebruik van de data-analyse van Keypoint waarin de drukbezochte bestemmingen in de stad zijn geïdentificeerd. Deze bestemmingen bevinden zich aan de rand van de binnenstad. De proefvakken bestaan uit vakken van ca. 6 bij 2 meter. Bij de vakken worden borden geplaatst in de landelijke huisstijl voor hubs die het afgelopen jaar is ontwikkeld.

Regulering voor deeltweewielers

Op dit moment zijn mondelinge afspraken met de huidige deelaanbieders gemaakt, omdat er geen regels in Hengelo omtrent deelmobiliteit bestaan. Deze afspraken zijn in samenwerking gemaakt met Enschede. In lijn met het mobiliteitsplan wordt voor de regulering van deeltweewielers voorgesteld de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) te wijzigen en een vergunningstelsel op te nemen. Het doel van deze regulering is om kwaliteit van openbare ruimte te waarborgen en een juridisch kader te bieden tegen overlast. Ook wordt het aantrekkelijker voor aanbieders om deelmobiliteit aan te bieden omdat zij meer zekerheid hebben en geen extra kosten hoeven te maken zoals bij een proefperiode.

Deelaanbieders moeten dan een vergunning aanvragen om in Hengelo vervoer te mogen aanbieden. Om het niet wiel niet zelf uit te vinden volgen we daarin de landelijke ontwikkelingen en trekken lering uit ervaring van andere steden. Ook willen we de kans aangrijpen om dit regionaal op te pakken in samenwerking met Enschede.

Het vergunningstelsel is bedoeld voor regulering van de openbare ruimte en het vooraf eisen kunnen stellen aan en beoordelen van een potentiële aanbieder. Het biedt bovendien een juridisch

¹ Beslisnota LEV-kader, Rijksoverheid, 15 april 2022

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

instrument om de vergunninghouder aan te spreken en op die manier bijvoorbeeld overlast van niet-gebruikte of slordig geparkeerde deelfietsen of –scooters in de openbare ruimte aan te pakken. Daarmee is de gemeente ook voorbereid op de verwachte toestroom van deelsteps, als die worden toegelaten in 2024. De regulering van deelscooters staat sinds kort ook op de landelijke agenda². We volgen de landelijke ontwikkelingen en stellen onze aanpak/regels waar nodig bij.

Regionale samenwerking

Op regionaal niveau zien we meerwaarde in gemeentegrens-overschrijdende ritten. Het is wenselijk om de besluitvormingstrajecten Hengelo en Enschede nauw op elkaar af te stemmen, aangezien wij als twee grootste gemeenten binnen Twente de meeste uitwisseling van deelvervoer en daarmee gemeentegrens-overschrijdende ritten hebben. Hiermee zorgen we voor een gelijk regionaal speelveld en bieden we de mogelijkheid om eenvoudig ritten tussen gemeentes te maken. Ook wordt binnen Twente samengewerkt in een regionaal loket deelmobiliteit waarin de 14 gemeenten samen optrekken op het gebied van deelmobiliteit.

Vervolgtraject van het vergunningstelsel

Het voorstel is om in samenwerking met Enschede een vergunningsstelsel in de APV op te nemen. Vervolgens kunnen selectiecriteria worden opgesteld, waarbij hetzelfde type selectiecriteria wordt toegepast in beide gemeentes. Hiervoor worden beleidsregels opgesteld die de uitwerking zijn van de vergunningplicht. Aanbieders die het beste scoren op de selectiecriteria worden geselecteerd en mogen deelvoertuigen aanbieden op straat.

Voordat door het college beleidsregels kunnen worden vastgesteld moet door de raad eerst de vergunningplicht in de APV worden opgenomen. Dit kan in de eerste helft van 2023, tijdens de eerstvolgende actualisatie van de APV 2019. Het college werkt vervolgens het kader verder uit in de beleidsregels. Daarna kunnen de beleidsregels in werking treden en kan de regulering van deeltweewielers actief worden.

Een voorbeeld van selectiecriteria kan onder andere het gebruiksratio van de voertuigen zijn, beschikbaarheid, voorkomen van overlast, klantenservice, servicegebied en aansluiting op de hubs, het delen van data en een dynamisch voertuigplafond. Ook kunnen voorwaarden worden opgenomen in de vergunning om te kunnen bijsturen als onwenselijke situaties optreden tijdens de looptijd van de vergunning.

Deelauto

Bovenstaand vergunningensysteem richt zich op deeltweewielers (deelfietsen, deelscooters en in de toekomst deelsteps). Voor deelauto's zal in de toekomst apart beleid worden opgesteld omdat ze gebruik maken van een ander systeem. Deelauto's maken gebruik van het 'back to one' principe, wat betekent dat ze naar dezelfde locatie moeten worden teruggebracht. Deelauto's hebben invloed op het autobezit van inwoners maar ook op het aantal benodigde parkeerplaatsen. We willen deelauto's stimuleren, waarbij gedacht kan worden aan een aparte parkeervergunningen of aanpassing van parkeernormen bij toepassing van deelauto's.

² Motie van het lid Van der Graaf c.s. over een vergunningsplicht voor deelscooters en meer eenduidigheid in de desbetreffende maatregelen, Rijksoverheid, 1 december 2022.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Bladnummer

4

Zaaknummer **Uw kenmerk**

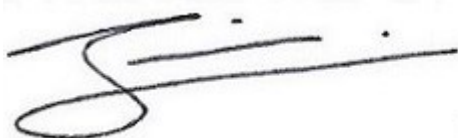
3526764

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,

de secretaris,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Eshuis', written over a horizontal line.

De heer J. Eshuis

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'S.W.J.G. Schelberg', written over a horizontal line.

De heer S.W.J.G Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074